

Hörösvidék

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Békéscsabán, Szent István-tér 18. sz.
A szerkesztőség telefon száma: 60.

Független
keresztény politikai napilap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egy óra 50 K, negyedévre 150 K,
félévre 300 K. Egyes szám ára 3 K.

Megtörtént a döntés

Bár az alkotmányjogi értekezlet semmiféle határozathozatalra nem jogosított s csupán véleménynyilvánításra volt hivatott, mégis véleménynyilvánításával a választójog fogas kérdésének lényegét már eldöntötte. A kormány ugyanis, mely alkotmányos felelősségét sem át nem háríthatja, sem meg nem oszthatja, éppen ennél a körülménynél fogva azért javasolta ennek az értekezletnek az összehívását, hogy annak minden esetre döntő jelentőségű nézetére támaszkodva tehesse meg előterjesztését a végleges döntésre hivatott államfőnek, a kormányzónak.

Az értekezletnek azt a felfogását, hogy a Friedrich-féle törvényesített választójogi rendelet alapján *nem lehet választani*, hogy országgyűlés nem, csak *nemzetgyűlés* hívható össze s hogy a kormány rendeleti uton állapíthatja meg azt a választójogot, melynek alapján az új alkotmányozó nemzetgyűlés összeül, — a kormány feltétlenül magáévá teszi, mert hiszen eredetileg is ez volt a kormány felfogása attól a perctől kezdve, amint lehetetlenné vált, hogy a megszűnt nemzetgyűlés elvégezze feladatát. Most tehát csak arról lehet szó, hogy milyen mértékű választójogot tervez és léptet életbe a kormány és hogy az ujonnan összeülő nemzetgyűlésnek mi lesz a feladata s ehhez képest meddig terjed az élet-tartama.

Politikai körökben egyöntetű az a vélemény, hogy akár a Friedrich-féle rendeletet szükitik meg, akár a Klebelsberg-féle javaslatot lépteti életbe a kormány, az eredmény ugyanaz lesz, mert hiszen a Klebelsberg-féle javaslat éppen a gyakorlat alapján megállapított hibáit hagyta el a Friedrich féle rendeletnek, amit ennek revíziója esetén is el kellene hagyni. Másfelől azonban az a körülmény, hogy újabb *nemzetgyűlés*, tehát nem törvényhozó országgyűlés ül össze, kétségkívül megfontolandóvá teszi azt az álláspontot is, hogy a nemzetgyűlésnek a nemzet egész egyetemét kell képviselnie. A mi álláspontunk az, hogy a magyar értelmiség szupremáciájának megővése mellett, az ennek az elvnek megfelelő legszélesebbkörű választójog alapján kell az új nemzetgyűlésnek összeülnie.

Ami a második kérdést illeti, két-

ségtelen, hogy az új nemzetgyűlésnek a feltétlen szükséges és a kormányzás folytonosságát biztosító törvényalkotásokon kívül, *csak és kizárólag alkotmány-törvények alkotásával szabad foglalkozni*. Ennélfogva élettartama csak addig terjedhet, amíg megteremtette az országgyűlés összehívásának és működésének lehetőségét.

Az 1920. évi I. és XVII. törvény-cikkek, amelyeknek magyarázata és rendelkezései teszik lehetővé új

nemzetgyűlés összehívását, egyuttal meg is határozzák a nemzetgyűlés maximális időtartamát két évben, amelyen túl nem terjedhet. Ezt a két esztendő azonban — éppen azért, mert széleskörű és országgyűlési választásra a különleges magyar viszonyok mellett kevésbé alkalmas választójog alapján ült össze a nemzetgyűlés, kiélnie nem szabad, mert éppen úgy járhatunk, mint az elmúlt két évben. Sok idő és kevés eredmény.

Rendelettel szabályozható a választójog

Az alkotmányjogi értekezlet véleménye — Új nemzetgyűlést kell összehívni

Budapest, febr. 22.

Mint tegnapi számunkban megírtuk, a kormány tegnap este nyilvánosságra hozta az alkotmányjogi értekezlet véleményét, amelynek alapján fogja a minisztertanács javaslatát a kormányzónak megtenni, aki végül a döntésre jogosult.

Az értekezleten, mely a kormányzó elnöklétével folyt le, a 18 meghívott közül tízennegyen jelentek meg. Elmaradtak a katolikus egyháznagyok, valamint Balogh Jenő volt igazságügyminiszter.

A kormányzó az értekezletet megnyitván, utalt arra, hogy a nemzetgyűlés két évben megállapított időtartamának letelte után eldöntésre vár különösen az a kérdés, hogy újabb nemzetgyűlés egybehívása esetében a képviselők megválasztása mily szabályok alapján vitessék keresztül, tekintettel a felmerült legellentétebb felfogásokra. A kormány az ő hozzájárulását kérte a már egybehívott értekezlet meghallgatásához, ezt azonban a kormány nem felelősségének könnyítésére tette, sem pedig azért, hogy a felelősséget a mai értekezletre áthárítsa, hanem azért, hogy ezek a kérdések minden politikai vonatkozástól mentesen, tisztán jogi alapon megvitattassanak és megbíráltassanak. Ezután a miniszterelnök szólalt fel és szintén nyomatékosan hangsúlyozta, hogy a kormány a maga előterjesztéséért a teljes felelősséget vállalja és ennek az értekezletnek összehívását nem azért kérelmezte a kormányzótól, hogy a felelősséget bárkivel is megossza. Az értekezlet nem is hozhat határozatot, hanem csupán ajánlások tekinthető. Ezután a miniszterelnök feikérte az értekezleten megjelenteket, hogy nyilvánítsák véleményüket a következő kérdésekben:

1. Az új nemzetgyűlésnek 1919. évi új választójogi rendelete alapján kell-e összeülnie?

2. Módosítható-e rendelettel az 1919. évi választójogi rendelet?

3. A választójogi rendeletek alap-

ján csak nemzetgyűlést lehet-e összehívni vagy helyette országgyűlést is?

4. Az 1920. évi XVII. t.-c. alapján lehet-e országgyűlést összehívni? A meghívottak valamennyien kifejtették nézeteiket a felvetett kérdésekre.

Tizenketten úgy nyilatkoztak, hogy az országgyűlés összehívása nehézségekbe ütközik, ennél fogva új nemzetgyűlést kell összehívni. Az erre szolgáló választójogi szabályozása tekintetében azonban a kormánynak teljesen szabadkeze van

és pedig egyes felszólalók szerint azért, mert az 1919. évi választójogi rendeleteknek az előző nemzetgyűlés két évben megállapított tartamának letelte után már egyáltalában nincs semmiféle kötelező erejük, a többiek szerint pedig azért, mert 1920. I. t.-c. 10. §-a megadta a kormánynak a felhatalmazást arra, hogy rendeleti uton a 919. évi választójogi rendeleteket is hatályon kívül helyezhesse, módosíthassa és kiegészíthesse.

Ezzel szemben egy vélemény oda irányul, hogy a kormány nemzetgyűlést nem hívhat össze, hanem csak országgyűlést és pedig az 1918. XVII. tc. alapján, míg egy felszólaló ama véleményének adott kifejezést, hogy a kormány összehívhat akár országgyűlést, akár nemzetgyűlést, de nemzetgyűlést csupán az 1919. évi választójogi rendeletek alapján, anélkül, hogy azokat módosíthatná, országgyűlést pedig a régi választójogi törvény alapján, de azoknak szükségrendelettel való kiegészítésével. A vélemények meghallgatása után a kormányzó ur köszönetet mondott a megjelenteknek megjelenésükért és az értekezletet berekesztette. A kormány gondoskodni kíván arról, hogy az értekezleten elhangzott nagyjértékű jogi felfogások, amelyekről pontos gyorsírói feljegyzések készültek, a nyilvánosság számára hozzáférhetővé tészenek.

Az alkotmányjogi értekezlet véleménynyilvánítása után a kormány még ezen a héten minisztertanácson fog határozni a lépések felett, amelyeket a választások kiírása és a választójog életbeléptetése tekintetében tenni fog. A kormány nem azért tanácsolta az alkotmányjogi értekezlet összehívását a kormányzónak, hogy a felelősséget felossza, mert hiszen alkotmányjog értelmében a kormányé az egész felelőség, de fontosnak és szükségesnek tartottam az értekezleten résztvevők véleményét meghallgatni ebben a fontos kérdésben. Az értekezleten mindenki felfogását és meggyőződését a legilletékesebb faktor előtt megmondotta és a kormány ezt csak megnyugvással veheti tudomásul. Politikai körökben nagy várakozással tekintenek az elé, hogy most már a kormány milyen keletű választójogi javaslattal fog válaszolni. E tekintetben már különböző kombinációk merültek fel, azonban a minisztertanács döntései előtt még minden ilyen kombináció korai.

Büvüdi feljelentés Balthazár püspök ellen

A Tiszántúli Hirlap írja: Mint ismeretes, a debreceni Ébredő Magyarok az ügyészségnél Balthazár Dezső ellen internálási eljárás megindítását kéri. Az Ébredő Magyarok ma délben adták be feljelentésüket a királyi ügyészséghez. A feljelentéssel az állami és társadalmi rend hatályosabb védelméről szóló 1921. évi III. t.-c. 8. §-ban megállapított meghatározott végtényálladékokra hivatkozva Balthazár Dezső ellen büvüdi feljelentést tesznek és kéri az ügyészséget, hogy ellene a büvüdi eljárást tegye folyamatba. A feljelentést Iványi Béla dr. egyetemi tanár és az Ébredő Magyarok elnöke írta alá és ellenjegyezte Olcsváry László dr., mint az Ébredő Magyarok Egyesületének ügyésze.

Vásárhely jelöltjei

Szeged, február 22. MTI. Magyar Országos Tudósító jelentése: Hódmezővásárhely két kerületének központi szervező bizottsága március 5-én ül össze. Bethlen István gr. Lázár Dezsőnek, a Gazdasági Egyesület elnökének kijelentette, hogy feltétlenül vállalja Vásárhely I. kerületének jelöltségét, pár héten belül leutazik és Vásárhelyen bontja ki az egységes párt zászlaját. Az I. kerületben egyesek Balthazár Dezső ref. püspök nevét is emlegetik. A II. kerületben dr. Szádeczky Kardos Lajos eddigi képviselő lép fel a keresztény kisközgazda programmal. Egy esti lap közlése szerint ott akar felépni Balla Aladár is függetlenségi 48-as polgári kisközgazda programmal.

Csonka Magyarország — nem ország,
Egész Magyarország — mennyország!

Tendenciózus támadások a MTI ellen

A „Nép“ írja: Néhány hónappal ezelőtt a zsidóság lapja heves támadást intézett a MTI ellen. Ennek idején kiderítettük a támadás titkos rugóit. Az bántja a liberális lapokat, hogy a MTI. keresztény vezetés alá került, másrészt a zsidókapitalizmus ajánlkozott azzal a céllal, hogy a valuta és deviza-spekulációnak előmozdítására jöjjön a külföldi hirszolgalatot a maga számára kisajátítania.

Tegnap váratlanul új támadást intézett Az Est a MTI. ellen. Közleményéből megállapítható, hogy a zsidók nem tudnak belenyugodni abba, hogy a gazdasági hirszolgalatot másfél év óta keresztény emberek tökéletesítették, amikor azt a viszonyok lehetővé tették. A Távirati Iroda ellen intézett újabb támadáshoz Az Est nyújtott segédkezet és így ez a lap s a TEBE közösen dolgoznak. A tulsó oldalon nem az a fontos, hogy a gazdasági hirszolgalat jól legyen ellátva és mindenki érdekeit egyformán szolgálja, hanem az, hogy azt kozmopolisztikusan a zsidó érdekeltség kapja kezébe. A TEBE, GYOSZ és OMKE nem képviselheti az összes gazdasági érdekeltségeket. Beleszólása van ebbe a kérdésbe egyéb gazdasági érdekeltségeknek is, akik különben ebben a kérdésben már állást is foglaltak.

A Baross Szövetség, a gazdaság különböző szervezetei és végül az érdekeltségeken kívül álló nagyközönség semmi kifogással nincs a MTI. ellen. Tapasztalják és elismerik, hogy a MTI. mindent elkövet a legmodernebb szolgálat érdekében. Ezt igazolja az is, hogy míg a MTI. régi vezetése alatt csak délután 1—2 óra között adta a zürichi megnyitást, most az már egynegyed 9 és egy negyed 10 órakor Budapesten van, óriási vidéki hálózata révén, mely

teljesen új. A magyar kormány ebben a kérdésben már állást foglalt és a megoldást az ország széles rétegeiben megnyugvással veszik tudomásul.

A TEBE, GYOSZ, OMKE hatalmi kérdést csinált ebből. A tulajdoni érdekeltségek szintén ezt fogják tenni. Különböztetés az, hogy a tárgyalások már megszokadtak volna, mert azok tovább folynak. Egészen bizonyos, hogy a gazdasági érdekel-

ségek többsége be fogja látni, hogy a kormány is kedvező megoldási módokat talál. A Nép munkatársa kérdést intézett a MTI. vezetőjéhez, Kozma Miklóshoz, aki ebben az ügyben a következőket mondotta: A kérdés érdemére vonatkozólag nem nyilatkozhatom, mint-hogy az a miniszterelnökségen bizalmas értekezlet tárgya volt és így nem tartom helyénvalónak annak nyilvánosságra való hozását.

Magyar-osztrák egyezkedés

Bécs, február 22.

(MTI) A Reichspost a Magyarország és Ausztria között kötendő kereskedelmi szerződésről a következőket írja: A megállapodások vonatkoznak a szomszédos határforgalomra (határvámhivatalnak a határon való vámkezelés megengedése) és a következő intézkedésekre: A vámkezelésnél jogsegélyre, vámadóügyekben, államegészségügyi egyezményre, a dunai hajózásra, valamint az áruvizsgálati viszonylatok kölcsönös elismerésére. A szerződéstervezet ügyében már megtörtént Bethlen gróf magyar miniszterelnök és Nocklok János báró budapesti osztrák követ aláírásának kölcsönös kicserélése.

A tervezet legfőképpen foglalkoztatni fogja az osztrák minisztertanácsot és azután ratifikálás végett a nemzetgyűlés elé terjesztik. A kereskedelmi szerződés fontos kiegészítő része a kontingens egyezmény, amelyre a legközelebb szintén megkezdik a tárgyalásokat. A kiviteli és átviteli tilalmak részleteinek szabályozásáról ez a kontingens egyezmény gondoskodik. Az általános irányelveket már a tulajdonképeni kereskedelmi szerződés adja meg és tendenciája: lehetőleg messzemenő előzékenységet tanusít.

A francia frank emelkedése

Páris, febr. 22. (MTI) A lapok részletesen foglalkoznak a francia frank árfolyamának emelkedésével. Az Echo de Paris értesülése szerint az okot abban kell keresni, hogy az idegenek, különösen amerikaiak és angolok nagymennyiségű frankot vásárolnak és a franciáknak bankhitelt nyújtanak. A hirtelen emelkedés természetesen elértéktelenedéssel járt, főleg azoknak, akik fontban vagy dollárban jegyeztek és azok a kereskedők válságos helyzetbe kerültek, akik a frank alacsonyabb állása mellett nagyobb mennyiségű árut rendeltek. Bizonyos szempontokból a frank árfolyam-emelkedése a francia állam jegyeinek emelkedését is jelenti.

Bulgária katonaság nélkül

Páris, febr. 22. A dán sófiai tudósító írja: A Belgrádba kiküldött szövetségi katonai bizottságot feloszlatták. Helyébe a szövetségi bizottság egy más szerve lépett, melynek az a feladata, hogy ellenőrizze a békeszerződés katonai határozatainak teljes végrehajtását. A sajtó véleménye szerint a Bulgária rendelkezésére maradt katonai erő olyan alacsony, hogy rendezavarások esetén nem tudná helyét megállani.

KÜLFÖLD

Olaszok és jugoszlávok harca Lussin Grandeban

Bécs, febr. 22. MTI. (magánjelentés.) Rómában tegnap olyan hírek terjedtek el, hogy Lussin Grandeban az Olaszországhoz tartozó egyik quarneroi szigeten a jugoszlávok és az olaszok közt súlyos incidensek fordultak elő. Szombat este egy jugoszláv hajó megtámadott több halászbárkát és azokra hevesen tüzelni kezdett.

Orosz pénz az angol vasutasoknak

London, MTI. február 22. Thomas az angol vasutasszövetség nemzeti egyesülésének főtárgya Sheffieldben beszédet intézett a tüntető vasutasokhoz és hevesen kikelt a párttagok ellen. Biztos tudomása van róla, hogy a kommunista mozgalom Oroszország pénzelt. Erre vonatkozó bizonyítékait a nyilvánosság elé terjeszti legközelebb.

Oláh-szerb megegyezés

Graz, MTI. február 22. A Tageblatt jelentései szerint a jugoszláv és román államférfiak között egy Lengyelország tekintetében, mint Görögországnak a kisanantba való felvétele kérdésében teljes megegyezés jött létre.

Csökken a rajnai megszálló csapatok létszáma

Berlin, MTI. febr. 22. A washingtoni hadügyi hivatal rendeletével a Rajnai amerikai megszálló csapatokat 3000 fővel azonnal csökkentik. A megszállások miatt a lakosságra háruló terheket ez a rendelet érezhetően megkönnyíti. A rendeletet a Rajna-vidéken és Németország többi részén is élénk szimpátiával fogadták. Az amerikai kontingens a Rajna-vidéken ezek után már csak 2400 emberből áll, míg a francia megszálló csapatok létszáma kerekén 900.000 főnyi lesz.

Kegyelem francia politikai bűnösöknek

Páris, MTI. február 22. Wolff. A vámtanárság ma elhatározta, hogy a két év óta fogságban levő Paul Meunier képviselő és Berlain Radassi állítólagos bűntársa ellen, akiket az ellenséggel való összejárás miatt a Clemenceau kormány intézkedésére letartóztattak, az eljárást megszüntetik és őket szabadlábra helyezik. Ernest Judet, az Eclair volt kiadója és Possert svájci festő ellen azonban az ellenséggel való összejárás miatt a vádakat fenntartják. Judet és Possert szökésben vannak.

Apponyi-utcák

I.

Írta: Fábry Károly

(8)

Még nem volt meg az urbériség eltörlését kimondó törvény, de a törvényhozók lelkében már élt, onnan átment az ország köztudatába s B.-Csaba is már április 5-iki rendkívüli közgyűlésen kifejezést is adott ennek következőképen:

„... miután a hírlapok értesítései nyomán immár bizonyos volna, hogy az urbéri viszonyok országszerte megszüntetetté, az illető földesurak kármentesítését az álladalom vállalja magára, az olyan községekről pedig, melyek eddig önkényes egyezség útján kiváltakoztak, az igazság és méltányosság alapján intézkedni a magyar Ministerium bizott, városunk részéről hova előbb oly tartalmu Petitio nyújtassék be a magyar Ministeriumhoz, melyben kérjük, hogy a földesurakkal kötött örökváltsági szerződéseink visszaadassanak, vagy illetőleg azon intézkedés tétessék irányunkban, hogy a mely váltásági fizetéseket városunk ekkorig tett, azok mind azt ugyanazon földesuraktól vett Regalebeliek vételárába számítassanak, hogy a szerint városunk közönsége is teljesen részesíttessék az új törvény azon kedvezésébe, mely az urbériség községe javára hozott és ne legyünk kénytelenek magunkat büntetteknek érezni azon ügykezetért, hogy az 1840-ik törvény által buzdítatva — a váltáságra nézve megelőzőleg szerződöttünk a földesurakkal“, indítványoztatott, hogy a petitiót egy küdötség vigye fel, mire

Végeztetett:

Célszerűnek — ideje korán valónak — és az egész város közönségének érdekében állónak ösmertetvén fel az előterjesztett indítvány — a petitionak Pestre vagy Pozsonyba leendő felvitelére: Elnök Omaszta Zsigmond, Nagy Antal, Prisztavok György, Zelenyánszki György, Achim György, Takács Sámuel, Vandlik János és Eördögh Frigyes „polgártársak“ kiküldettek.

(Sic! a volt jobbágyok egyszerre „polgártársakká“ lettek).

Nem tartozik ugyan szorosán ide beszélgetésünk keretébe, de bizom és tudom, hogy szívesen veszik, ha meghalljátok, hogy és mint jár-kelt a deputáció? mely:

„szerencsés volt Pesten Klauzál és Szemere, Pozsonyban pedig Kossuth, Deák és gróf Battyány miniszter urakkal személyesen szólhatni, akiknek is a petició tárgyalta ügyet hathatósan ajánlván, — mindannyitól érdekük szerint megnyugtató, különösen pedig Kossuth miniszter úrtól azon kedves nyilatkozatot nyerék, mely szerint bizton elvárni lehetne, hogy ami fizetések eddig B. csaba részéről — a váltáságra nézve történtek — azok általában, mind a regalebeliek váltásága díjába beszámíttatni fognak, minélfogva a helybeli urbériség váltásági terheit is egészben az álladalom vállalná fel.“

„Végre még eljárásának azon ágát is megemlíti, miszerint Pesten a rendre és csendre felügyelő választmány Elnöke előtt megjelenve, annak B.-Csaba közönsége részéről a 12 Reformpontokat illetőleg köszönetet szavazott és azok iránti hazafias részvételt s csatlakozását nyilván-

ította s ezen nyilvánítás érdekelt Elnök úrtól szíves örömmel üdvözöltetett s megköszöntetett legyen.“

Ugy-e, hogy Csaba tót népe szépen és hazafiasan viselkedett? Szabad-e ezekről feltételezni, hogy most két éve, az oláh megszállás alatt a csabai nép szívesen látta volna a Magyarországtól való elcsatolását?

Nem! a csabai nép sokkal konzervatívabb és így ragaszkodóbb is az évezredes testvériséghez, s ha akadtak is egynéhányan, kiknek hízelt az oláhoknál való szereplési viszketeg, az csak az az ocu, az a polyva volt, mely a forradalmak és közveszélyek idején szerephez jut és erre felolakszik, de nem fejezte ki az összesség, hanem csak egyes megbolondítottak és megbolondultak óhaját.

Azt már tudjátok és így hosszasan nem is meselem, hogy rövid időre rá megindult az 1848-iki fenséges szabadságharc, természetesen elmaradt a megváltási és vételi kérdésnek rendezése.

Az urbériséget eltörlő törvény és azon biztatások folytán, amely a városnak nyújtott, természetesen kell találni, hogy a megváltkozottak nem fizettek, sőt még azt a 100.000 frtot is, amit már eddig beszedett az örökváltsági pénztár, azt sem fizették be, aminek szomorú következményei lettek.

Az utólag bölcselkedők azt szokták mondani: „az okosság előre látja a bajt!“

Apáink is azonban csak azzal nyugtathatták meg magukat:

Hiábavaló minden számítás és emberi okosság, — az utolsó szó mégis mindig a véletlené és szerencsésé.

(Folytatása következik.)

Kazánjait ne értéktelenítse el foltokkal, hanem azok repedéseit hegyesztesse be jótállással
Mertz Gyula elektrotechnikai és fémipari vállalatánál Haan-utca 4. sz. Telefon 22.

**Schober kancellár
Nyugatmagyarországon**

Bécs, február 22. (MTI) Schober kancellár tegnap szemleuton járt Nyugatmagyarországon, hol Kismartont és Nezsideret kereste fel. A kancellár a lapok jelentése szerint szükségesnek látja, hogy mindaddig, amíg az ujonnan elcsatolt területeken megrikkulnak a panaszkok az osztrák közigazgatás ellen, szemleutját hetenkint megismételje.

Gyilkos francia katonák

Berlin, febr. 22. (MTI) A Berlii Lokai Anzeiger jelenti: Azt a három katonát, akik az obensdorfi városrészben egy katonát megöltek, abban a pillanatban fogták meg, amikor éppen megkísérelték, hogy átmásszanak a kaszárnya falán. A lap még több jelentést is közöl az utóállamokban elkövetett francia atrocitásokról.

HIREK

Uj vonat Szegedről Battyányára. A MÁV. szegedi üzletvezetősége közli, hogy február 20-tól kezdődőleg a szeged—mezőhegyes battyányi vonalon a jelenleg közlekedő vonatok közül a 3026/a sz. vonat helyett hétfőn, szerdán, pénteken és vasárnap új személyvonatot léptet forgalomba, amely Szegedről 18 órakor indul, Makóra 19 óra 52 perckor, Nagylakra 20 óra 36 perckor, Mezőhegyesre 21 óra 59 perckor, Battyányra 22 óra 41 perckor érkezik. Ezenkívül az általában menetrendben feltüntetelt 3023. és 3024-es számú vegyesvonatokat *mindennap való közlekedéssel* helyezte forgalomba.

Az Éme bajtársi összejövetele. Az Ébredő Magyarok Egyesülete ma, csütörtökön este 6 órakor a Bárány-vendéglőben levő hivatalos helyiségében heti bajtársi összejövettelt tart, melyen vendégeket is szívesen látnak.

Halálozás. Egy derék békéscsabai gépész iparos és géptulajdonos váratlan haláláról értesültünk ma. Fekete Géza főgépész, városi képviselő, nagyon sok embernek „kedves Géza bátyja,” aki hétfőn gyógyszerészfiának látogatására Hódmezővásárhelyre utazott, ott kedden hirtelenül, váratlanul meghalt. Halála híre őszinte és osztatlan részvételt váltott ki széles körökben, amit eléggé megmagyaráz az elhunyt érdekes egyénisége. Valóságos típusa volt a jóízű kedélyes és őszinte embernek. Nyers modorát, nagyhangúságát is mindenki megbocsájtotta neki, mert tudták, hogy végtelen jó szíve van. Bántani senkit se tudott, ha megragadott is, hamar kibékült. Nagyon jó apa és férj volt s barátai őszinte részvételt osztoznak családjá gyászában. Temetése ma délután lesz Hódmezővásárhelyen s temetésére barátai közül sokan elmennek, hogy bucsut vegyenek „Géza bácsitól.”

Iskolai értesítés. A békéscsabai m. kir. állami leánygimnázium tanulóival tudatom, hogy a rendes tanítást febr. hó 27-én, hétfőn reggel 8 órakor megkezdjük. *Igazgató.*

Felhívás a közalkalmazottakhoz. Felhívjuk az összes közalkalmazottakat, hogy a február havi kedvezményes liszt kiosztás február havi ellátási jegyek ellenében a következő sorrend szerint fog történni: 23-án 1—150-ig, 24-én 150—300-ig, 25-én 300—400-ig, 27-én 400—550-ig, 28-án 500—660-ig. *Vezetőség.*

Szerb államadóssági szelvények kicserélése. MTI jelenti: A szerb, horvát és szlovén királyi kormány budapesti diplomáciai képviselete közli az érdekeltekkel, hogy a SHS királyság államadósságainak vezérigazgatósága f. évi január hó 1-ével megkezdte az 1881. évben kibocsátott 2 százalékos osztálysorsjáték kölcsönkötvények szelvényeinek új szelvényekkel való kicserélését. Ez új szelvények 41-es sorszámmal kezdődnek és 57-es sorszámmal végződnek. 1922. jan. 1-től 1938. évi január 1-ig terjedő határidővel a SHS diplomáciai képviselet felhívja mindazokat, akiknek ily osztálysorsjáték kölcsönkötvény van birtokukban, hogy saját érdekében jelentsék be írásban, közvetlenül az államadósságok vezérigazgatóságához.

Mire a szegedi posztból angol szövet lesz. Szegedről jelentik: Érdekes és a faji kereskedői szellemre jellegzetes feljelentést tett Csecs Mihály, a szegedi poszt- és szövőipari gyár tulajdonosa a rendőrségen. A feljelentés árdragítás és csalás vétségének megjelölésével történt, amennyiben Hutter és Seiler szegedi uriszabó cég a Csecs-féle készítményű szövetet „valódi angol gyártmány” név alatt hozta forgalomba és a szövetből egy öltözet ruháért 11 ezer koronát kért el, noha a Csecs-cég a szövetet méterenként ezer koronáért adta el a viszontelárusító szabónak. A csalás vétségét a feljelentés szerint az „angol szövet” megjelölése bizonyítja, míg az árdragítás abban merül ki, hogy a szabó cég az ezer koronás szövetet méterenként 2 ezer koronáért adta el, tehát 100 százalékos haszonnal, ami egy kissé talán meghaladja a tisztességes kereskedői üzletkínél szokásos nyereséget.

Vesztett vállalkozás volna a Magyar Távirati Iroda tőzsdei jelentésével konkurálni. A békéscsabai szerkesztőség telefonszáma 161, 168, 169, 170.

Az Andrássy-uton a Péli-féle üzlet és a Nádor szálloda között pénztárcám és irományaimat elvesztettem, kérem a becsületes megtalálót, hogy adja be a rendőrségre, vagy a „Kőrösvidék” kiadóhivatalába, ahol 1000 korona jutalomban részesül. *Perzsely Pál fazekas.*

Lopás. *Fruzsza Pálné* nek a Vasuti-szálló melletti bezárt bódéját ismeretlen tettes átkulccsal kinyitotta és az ott talált áruk közül 3000 K értékű cukorkát lopott el.

Mi van ma?

1922. febr. 23., csütörtök

R. kath.: Dam. Péter. Prot.: Alfréd.
Napkelte 6 óra 55 perckor
nyugta 17 óra 33 perckor (5:33).
Holdkelte 4 óra 56 p. (reggel)
nyugta 14 óra 35 perckor (délután)
Este fél 8 órakor: Színházi előadás.

Minden jó magyar gazda és iparos állítsa ki terményeit és készítményeit a Faluszövétség márc. 2-iki kiállításán.

Saját használatra

szabad a 200 palántás dohánytermelés

Saját használatra való 200 palántás dohánytermelésre engedélyt bármely községben csakis belsőségekre, vagy belsőségekkel összefüggő földterületekre, tanyán, pusztán, szőlőben pedig csakis lakóházak melletti bekerített vagy egyébként elhatárolt földterületre az alábbi feltételek mellett lehet kapni. Dohánytermeléssel csakis egy darabban levő kb. 20 négyszögöl nagyságú földterület használható fel, amely a lehetőséghez képest szabályos négyszög alakban hasítandó ki. A dohánynövényeknek más növényekkel való vegyes ültetése, vagy dohány növényeknek más növények között elszórt ültetése tilos. Ugyiszintén tilos az engedélyezett palántákat megosztva több darabból álló akár saját, akár részben idegen területen kiültetni, az engedélyezett palántamennyiséget mással bármilyen címen megosztani, vagy az engedélyezett palánták egy részét kiültetés céljából másoknak akár ingyen is átengedni.

Saját használatra való dohánytermelésre csakis azok nyerhetnek engedélyt, akik mezőgazdasági termeléssel *hivatásszerűen* foglalkoznak, földjüket saját maguk művelik, jövődéki kihágás miatt eljárás alatt nem állottak, illetve büntetve nem voltak. Akik a mezőgazdasági termelést nem hivatásszerűen, hanem csak mellékfoglalkozás képpen üzik, azok saját-célú dohánytermelésre engedélyt nem nyerhetnek.

Saját használatra termelt dohányt kizárólag az engedélyes és csak mint pipadohányt fogyaszthatja és azt a község határából kivinni, avagy abból másnak részére bármit is eladni tilos.

Egy-egy termelő csakis 200 dohánypalánta kiültetésére nyerhet engedélyt, ennél sem kevesebb, sem több palánta kiültetését semmi körülmények között sem szabad engedélyezni. A saját használatra való 200 palántás dohánytermelési engedélyért az engedélyes termelő palántáinként 6 koronájával számítva egy összegben 1200 korona engedélyilletéket köteles előzetesen lefizetni, amely összegből visszatérítésnek semmiféle címen helye nincsen.

Aki saját használatra dohányt termelni szándékozik, ezen szándékát 1922. március hó végéig a *városi adóhivatalnál* bejelenteni köteles. E határidőn túl bejelentést elfogadni nem szabad. A bejelentés csakis a hivatalnál levő és az államnyomda által készített nyomtatványon történhetik, amelynek ára darabonként 3 korona.

Békéscsaba, 1922. február 22.

Horváth István,
adóhivatali főnök.

FALUHELYEN

is tudják már a régi polgáremberek, hogy valódi

Diana-sósborszesz

kenegetés kell a kifáradt testnek, mert a fájdalom magától ki nem áll, ha nem teszünk ellene semmit. Járnak is tömegesen vásárolni

Diana-sósborszeszt KAPHATÓ MINDENÜTT!

Gyártja: A Diana Kereskedelmi R.-T.
Budapest, V., Nádor-utca 30.

MULATSÁGOK

Dalest Vésztőn. A Vésztői Ének- és Zeneegylet vasárnap este tartotta második nagyszabású zeneestélyét, amely tulhaladta az első est sikerét is. Az est a Hiszekegy éneklésével kezdődött, mely után *Gönczy Béla* ref. lelkész az „öszhang”-ról tartott előadást, mely után a dalárda kiváló számai és magán énekszámok következtek. A magán számok előadói közül ki kell emelnünk *Mucsi Erzsikét*, aki bátyja, *Mucsi László* vezetése alatt álló cigánybanda kíséréte mellett kellemes hangon nagy sikerrel énekelt. *Bakó Lenke* és *Papp Erzsike* is sok megérdemelt tapsot kaptak. A közönség az első est sikerén indulva a termet zsufolásig megtöltötte.

A Katholikus Leányegyesület teatestélye. Kedden este zajlott le a Fiume éttermében a békéscsabai Róm. Kath. Leányegyesület teatestélye. A nagy érdeklődéssel várt estélyen nagyszámu közönség jelent meg, amely zsufolásig megtöltötte az éttermet. A kedélyes hangulatban elköltött tea után hajnalig tartó tánc következett. Az estély nagy sikeréért *Ulrich Margit* elnöknőt és a Leányegyesület buzgó tagjait illeti elismerés.

[Minden külön értesítés helyett.]

Alulírottak fájdalomtól megtört szívvel jelentik a szerető és szeretett férjnek, jó apának, nagyapának, keresztapának, nagybátyának, apósnak, testvérenek, násznak, sógornak és rokonnak

Fekete Géza

gépkereskedő,
városi képviselőtestületi tag,
villanytelepi igazgatótag

élete 62-ik, boldog házasságának 32-ik évében f. évi február hó 21-én, este 11 órakor Hódmezővásárhelyen váratlanul történt elhunytát.

Boldogult halottunk hült tetemei f. hó 23-án, délután 2 órakor fognak Hódmezővásárhelyen az Andrássy-uti 9. sz. gyászházba a r. kath. egyház szertartása szerint a r. kath. sírkertben ideiglenesen nyugalomra helyeztetni.
Békéscsaba, 1922. február 21.

Könnű legyen a hant felette!

Özvegye: Fekete Gézané, Dobozy Ilona. Gyermekai: Fekete Géza nevével, Kiss Emiliával, Fekete Imre menyasszonyával, Franciszky Nuncyval, Fekete Ilonka Unokája: Fekete Gizike. Testvérei: Fekete Sándor nevével és családjával, Fekete Mariska férjével és családjával, Fekete Ilona. Anyósa: özv. Dobozy Jánosné, szül. Majerik Terézia. Sógornői: Fábian Lajos nevével és családjával, Dobozy Mariska férjével és családjával, Dobozy János nevével és családjával, Dobozy Géza nevével, Dobozy Jenő nevével és családjával. Nászasszonya: özv. Kiss Lajosné családjával és az összes rokonság.

SZÍNHÁZ**Műsor:**Csütörtök A) bérlet. *Lengyel menyecske*, operett.Péntek bérletű műsor. *Csók pirula*, vígjáték. Csak felnőtteknek!**Nádor Mozgó**

Zigoto csodás humora fogja meg ma — csütörtökön is megelőzni a műsort, melynek minden jelenete végnélküli kacagást vált ki a nézőkből. A „Más gyermeke” c. slager műsor parádés diszleteivel és lebilincselő tartalmával egyaránt kellemes szórakozást nyújt.

Őn is tudja már, hogy a terpentines Pyram cipókrémmel jobb nincs.

Tőzsde

Zürichben a magyar koronát 0.75-tel jegyezték.

Zárlat felé a fedezeti vásárlások kissé megélenkültek. A piac nem volt egységes. Egyes papírok határozottan gyengék voltak, erős kínálat folytán árfolyamaik lemorzsolódtak és csak néhány favorizált érték tudott zárlatkor megerősödni. Igen szilárd volt az Angol-Magyar Bank részvénye. A Kulisz piac értékei közül a nehéz papírokban alig volt üzlet. Általános Kőszén forgalom igen csekély keretek között mozgott és a máskor erősen favorizált Kohóban igen gyér üzlet volt. Az árfolyamok általában tartottaknak voltak mondhatók. Kisebbségi áremelkedések előfordultak ugyan, de a 25—50 koronát nem haladták túl. A vegyes piacon az értékek a nyitási nívón zártak. Erősebben keresték a Spodiumot, Klotildot és Olaiport.

A valutapiacra már nyitáskor igen élénk forgalom volt. Az összes értékekben és különösen az utód államok pénznemeiben fejlődött erősebb forgalom. Leibben és Sokolban tömeges vételi és eladási megbízást bonyolítottak le.

Erősen vásárolták a dollárt, amely azonban a tulkinálat folytán kissé ellanyhult. Az osztrák korona langha. Gyengébb volt a Napoleon és általában a nyugati valuták. Az utód államok valutái közül a szokol, lei, dinár szintén néhány pontot veszítettek. Devizapiacra Prágában és Berlinben volt szokásos üzlet.

Valuták:

Napoleon	2580—2610
Angol font	3000—3050
Dollár	673—683
Francia frank	6225—6275
Márka	322—332
Lira	3350—3375
Osztrák kor.	10 ¹ / ₄ —11 ¹ / ₂
Rubel	50—51
Leu	512—522
Szokol	1250—1260
Svájci frank	13250—13350
Dinár	825—835
Lengyel márka	18 ¹ / ₂ —19 ¹ / ₂
Bécsi kifizetés	10—11
Ezüst korona	46 ¹ / ₂ —47
Ezüst kétkoronás	—
Ezüst forint	114 ¹ / ₂ —116 ¹ / ₂
Ezüst 5 koronás	—
Arany 10 kor.	—
20 kor. arany	2605—2575

Gabonaárak:

Irányzat kedvezetlen, árak változatlanok, forgalom kis keretek közt mozgott.

Tiszavidéki buza	2560—2590
Egyéb buza	2550—2580
Rozs	1820—1850
Takarmányárpa	1825—1900
Sörárpa	—
Zab	1725—1775
Tengeri	2175—2225
Köles	1800—1900
Repce	3000—3100
Korpa	1320—1350

Sertésárak:

Füzesvárosi sertésvásár: Szabadvásári maradvány 1037 sertés, érkezett 191 sertés és 15 süldő, összesen 1228 sertés és 15 süldő, eladva 210 sertés, maradvány 1018 sertés, 15 süldő.

Zsirsertés nehéz	80—90
Zsirsertés, könnyű	70—78

Zártvásári maradvány 18. Nem érkezett semmi, nem adatott el semmi. Árak nem fejlődtek ki.

Főszerkesztő: VIDOVSZKY KÁLMÁN
Felelős szerkesztő: CSORBA BÉLA.

Kiadja és nyomtatja:

A Körösvidék Békésmegyei Keresztény Nyomda és Lapkiadó R.-T. Békéscsaba Szent István-tér 18. szám.

NADOR MOZGÓ

Február 23-án:
csütörtökön

Zigoto a kőbányában

2 felvonásos burleszk

Más gyermeke

a Páris-moszkvai Ermoliff-gyár remeke 5 felvonásban

Előadások: 6 és 8 órakor.

Álarcos bála

mindenfélé

parókák, szakálak, bajuszok,
minden színben
kölesön is kaphatók

TÖRÖK JÁNOS

fodrásznál.

Apróhirdetések

Egyszeri hirdetés 10 szóig 25 korona, azonfeül minden szó külön 2 korona. Az összeget levélbélyegben is lehet beküldeni a kiadóhivatal címére. Minden előfizető havonta egyszer adhat fel díjmentesen egy apróhirdetést. — Allástkeresők hirdetményei díjtalanok.

Felvétetik egy jó munkás bogárné-gégé állandó munkára. — Podani János Orosháza, Szentesi-utca 438. 1-2

Eladó szőlő. A Kastélyi-szőlőkben egy fél hold szőlő eladó. Cim: Békési-utca 10. szám.

Eladó ház. IV., Vörösmarthy-utca 33. számú ház, melybe azonnal be lehet költözni, eladó. Értekezni lehet Debreceeni Andrásnál. 1-4

Eladó pénzeszekrény. Egy csaknem új Wiese és Társa-féle 3-as pénzeszekrény eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Eladó több kocsi lucernaszéna. Tudakozódni a Gyulai-utca melletti szénáskertben

Eladó olajmalom-berendezés

Füzesgyarmaton egy régi rendszerű, de teljesen üzemképes olajmalom-berendezés eladó Makai Kovácsnál. 577

AKAR ÖN SZÉP LENNI?

10

GALLY és WÉNICH drogériájában
Békéscsaba, Szent István-tér 16. szám alatt.

GAZDÁK FIGYELMÉBE!

Moldoványi István
szijgyártó Békéscsaba, Berényi-utca 1. sz. Falta-féle ház

Állandóan raktáron tartok:
Luxus- és munkás lószerszámokat. Jutányos árak!
Javításokat gyorsan és pontosan készítek. 1-13

ELEGÁNS

TARTÓS

OSZD

NŐI KALAPUJDONSÁGOK!

a legdivatosabb színekben
és formákban érkeztek

SZÉLLkalaposhoz
Békéscsaba, Baross-utca 14.

Női és férfikalap-alakításokat a legújabb divat szerint 4 nap alatt.

A nálam alakított kalapokat jutányos áron díszítem.

A legszebb fényképek
és nagyítások a legjutányosabb áron

Eittmann Adolf
fényképész festészeti és fényképnagyító műtermében készülnek.

Békéscsaba, Szent István-tér 12. sz. (A róm. kath. templommal szemben.) 234

OVAKODJUNK AZ UTÁNZATOKTÓL!

Harry-művek Reiter és Tsa
Budapest, VII., Telep-utca 43. sz. alatt

Az Első Békéscsabai Hanga Keresztény Fogasztási és Ért. Szövetkezethél Békéscsabán, Szarvasi-utca 15. alatt a legjobb zamatú

erős ó és új ceglédi borok kaphatók

ugy nagyban, mint kicsinyben a legjutányosabb áron. 233

Kiadó legelő és kaszáló

220 kis hold kaszáló és legelő kuttal és akollal felszerelve Kétegyháza alatt az 1922. évi legeltetési időszakra kiadó. — Értekezni lehet Ujkigyóson, Csatlós Balázsnál. 1-3

Nagy Gy. Lajos

cipész, Baross-utca 19. sz. Grünwald Mór házában.

Készít férfi, női- és gyermekcipőket úgy francia, mint amerikai formákban!

Mérték utáni árak:

Férfi vagy női bagaria magas	1950
" " " fél	1500
Férfi vagy női sevreaux magas	1500
" " " fél	1200
Férfi vagy női box magas	1200
" " " fél	1000

Kész árak 200 koronával olcsóbbak
1 pár férfi talpalás és sarok 250
1 pár női talpalás és sarok 200

Ezenkívül javítások a leggyorsabban és legolcsóbban készülnek. 1-109

Eladó mén

"Héros" angol telivér méntől származó 2 drb 3 éves pej angol félvér mén eladó. Bővebb felvilágosítást ad a gerlai uradalmi számtartói hivatal. 574

Itt a farsang!

Vegyen álarcot míg a készlet tart a Körösvidéknél.

